

Diplomat v družbi pedofila

Tekst: **Jože Biščak** Foto: **Primož Lavre, BOBO**
joze.biscak@reporter.si

Milan Balažic se ima za liberalca. Tako liberalen je, da na sprejeme vabi pedofile, ki so na seznamu za državo neželenih oseb. Milan Kučan je zanj slovenski George Washington, v Mateju Toninu prepozna mladega krščanskega intelektualca, ki lahko da Novi Sloveniji novo identiteto moderne konservativne stranke. Pred četrto stoletja je grozil z jugoslovansko armado, danes je eden tistih, ki kot veleposlanik v Avstraliji uživa sadove samostojne Slovenije. Pri Slovencih na peti celini ni priljubljen.

S skoraj 20 tisoč kilometrov oddaljene celine v Slovenijo redko zaidejo novice, še zlasti o precej močni slovenski skupnosti, ki se je zaradi komunističnega terorja tam večinoma naselila po 2. svetovni vojni. Ena od vezi je veleposlaništvo, s katerim so po osamosvojitvi dokaj dobro sodelovali. Ko se je pred nekaj več kot štiri leti Pahorjeva vlada odločila, da bo država namesto odpravnika poslov imela veleposlanika, je to postal Milan Balažic. Nekateri avstralski Slovenci so že takrat nasprotovali njegovemu imenovanju, vendar se je zunanji minister Samuel Žbogar vseeno odločil zanj, ukaz o imenovanju je podpisal predsednik Danilo Türk. Glede na govorice, ki so prihajale iz vladne palače, je bila to nagrada za njegovo neuradno sodelovanje pri predsedniških volitvah leta 2007 in parlamentarnih leta 2008.

Na otvoritvi konzulata v Melbournu je bil slavnostni govornik Milan Balažič, med povabljenimi pa je bil tudi Nicholas Oman.

Razvpiti Nicholas Oman pred dvajsetimi leti pred vilo na Bledu.

Član zadnjega CK ZKS

Milan Balažič je eden tistih, ki je vse življenje prisrčen na državne jasli; bodisi kot politik bodisi kot predavatelj. Sodi v krog ljudi kova Toneta Ropa in Milana M. Cvikla. Po utrditvi položaja v Sloveniji so z veliko žlico zajeli pridobitve samostojne Slovenije in kariero nadaljevali v tujini: Rop je član Evropske investicijske banke, Cvikel služi pri Evropskem računskem sodišču, Balažič je veleposlanik v Avstraliji.

Rojen Ljubljčan se je ob študiju na fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo (sedanja fakulteta za družbene vede) pred tridesetimi leti zelo angažiral v takratni Zvezi socialistične mladine Slovenije (ZSMS). Bil je član uredništva Časopisa za kritiko znanosti, urednik Tribune in tudi član odbora za varstvo človekovih pravic. To je posebej poudarjeno v njegovi uradni biografiji, manj znano (celo izpuščeno) pa je, da je bil konec osemdesetih let prejšnjega stoletja član zadnjega Centralnega komiteja (CK) Zveze komunistov Slovenije (ZKS). »V času slovenske demokratizacije sem bil član vodstva slovenske mladinske organizacije,« je spomladi 2011 o tem delu svojega življenja razložil avstralskim Slovencem v Slovenia, South Australia Newsletter.

Grožnja z JLA

V domovini, kjer so ga vendarle malo bolj poznali, je v svojih knjigah poudarjal, da sta tedaj skupaj s sedanjim predsednikom republike Borutom Pahorjem vodila liberalno krilo partije. Toda v primerjavi s pet let mlajšim kolegom se Milan Balažič pred prvimi demokratičnimi volitvami 1990 ni navduševal nad samostojno Slovenijo, temveč nad konfederacijo z večstrankarskim sistemom. Celo grozil

je, da bo vojska povsem legalno in v skladu z jugoslovansko ustavo posredovala v Sloveniji, če bo po volitvah sledila odcepitve. »To avanturo Demosa pa bomo morali plačati prav vsi,« je v začetku aprila 1990 dejal na partijskem predvolilnem shodu v Litiji in opozoril, da bi tako ravnala vsaka vojska na tem svetu. Mnogo kasneje je tako ravnanje očital Milanu Kučanu, češ da je med zadnjimi zagovarjal Slovenijo v okvirih propadajoče Jugoslavije. Na listi »prenoviteljske« ZKS-SDP je bil izvoljen za poslanca v prvi demokratični

Vojska bo posredovala

MILAN BALAZIČ, član predsedstva CK ZKS – SDP, na predvolilnem shodu v Litiji:

»Dvakrat smo imeli neposredne pogovore z vojaškim vrhom. Tam so nam dejali, da to, kar je storila Slovenija (večstrankarstvo; opom. J. B.), bo tudi ostala Jugoslavija. Edini ožitek pa je bil, da je Slovenija prehitro šla v večstrankarski sistem.

Glede težnje Demosa po odcepitvi pa menim sledeče. Če res pride do odcepitve, moram reči, da ni vojske na svetu, ki v tem primeru ne bi ravnala po svoji pameti, pa kakršnakoli je že. Če Rajko Pirnat (SDZ; opom. J. B.) misli, da JLA ne bo posredovala, je to njegovo mišljenje in ne mišljenje vojske. Vojska bo namreč ravnala po svoje, za sabo pa ima ustavo, ki ji omogoča posredovanje. To avanturo Demosa pa bomo morali plačati prav vsi.

Pred prvimi demokratičnimi volitvami je Milan Balažič Demosovim osamosvojitvenim težnjam grozil z jugoslovansko vojsko. (Faksimile, Delo, 4. april 1990)

Pred dnevi se je Balažič na odprtju konzulata pojavil ne samo v družbi novega častnega konzula Derryja Maddisona, ampak je bil na slovesnosti tudi Nicholas Oman, pravnomočno obsojeni pedofil, ki je tudi v Sloveniji znan po številnih z njim povezanih aferah v devetdesetih letih prejšnjega stoletja. Veleposlaništvo in ministrstvo za zunanje zadeve (MZZ) sta takoj zanikala, da bi Balažič o tem karkoli vedel, saj je bila objavljena samo njegova hčerka Patricia Oman, toda dokument, ki smo ga pridobili v uredništvu, je to demantiral. Na seznamu povabljenecv, ki ga je odobril Balažič, sta bila oba – tako Nicholas Oman kot hčerka Patricia. To je izzvalo ne samo jezo, ampak bes.

Kdo je torej 56-letni diplomat, za katerega velik del slovenske skupnosti v Avstraliji zahteva, da ga MZZ odpokliče?

Grupna fotografija ob predaji poverilnega pisma julija 2011 (od leve proti desni): Nina Kramnik, partnerica Balažica, generalna guvernerka Avstralije Quentin Bryce, Milan Balažič in mož guvernerke Michael John Bryce.

Milana Balažica so leta 2011 v Canberri čakali povsem novi prostori rezidence in veleposlaništva.

parlament. Kariero je v vladah LDS nadaljeval na MZZ, kjer je bil pod ministrom Zoranom Thalerjem državni podsekretar in vodja oddelka za analizo. Oba so čez desetletje povezovali, da iz ozadja pomagata Türku pri predsedniški kampanji, kar je predsednikov kabinet mnogo kasneje neprepričljivo zanikal. »Potem sta si svetovanje (...) Thaler in Balažič enostavno izmislila,« smo lahko prebrali na spletu. Balažič je v tem času izdal monografijo *Gospodstvo in pesmi Čudežna zgodba in Ranjena žival* ter bil (so)ustanovitelj programskega sveta Diplomatske akademije in Sindikata slovenskih diplomatov.

Rehabilitacija ZSMS

Zoran Thaler se je septembra 1997 poslovil kot zunanji minister (nasledil ga je Boris Frlec), Balažič pa se je leta 1999 zaposlil na FDV in bil dve leti kasneje že izvoljen za predstojnika katedre za teoretsko-analitsko politologijo. Tisti, ki ga poznajo, pravijo, da je pravzaprav pobegnil s Prešernove ceste 25, ker je vlada Janeza Drnovška že razpadala in se po nezaupnici pomladi leta 2000 tudi (začasno) poslovila. Takrat je Balažič očitno presodil, da je prišel čas, da tudi on nekaj pove o osamosvojitvi Slovenije, sebe pa predstavi kot enega glavnih akterjev rojstva demokracije na sončni strani Alp. Ni napisal samo trilogije, ampak kar pentalogijo o slovenski demokratizaciji in osamosvojitvi. Prva od petih knjig, *Slovenska demokratična revolucija*, je izšla leta 2004, zadnja, *Samostojna Slovenija in iztek demokratične revolucije* leta 2011.

V njih se Balažič oddalji od Kučana, z njim obračuna in rehabilitira ZSMS (knjigo je izdala Liberalna akademija, ki sodi pod okrilje LDS), ki naj bi bila ključni osamosvojitveni akter. Pravi, da se je vse začelo s krškim kongresom ZSMS leta 1986 in da

Veleposlanik Balažič in novi konzul v Melbournu Dery Maddison, ki pravi, da ni vedel za pedofila Omara na odprtju konzulata.

razumniški krog okoli Nove revije ni imel skoraj nobene vloge, saj za komuniste niso bili škodljivi (nekako tako kot skuša danes Zveza združenj borcev državljane prepričati, da se je osamosvojitve Slovenije začela z dražgoško bitko ali Pohorskim bataljonom). Enako naj bi bilo z znamenito 57. številko Nove revije, kjer so bili načrtani osnutki slovenskega nacionalnega programa. »Številka 57 ne bi izšla, če ne bi bilo prej pobud ZSMS,« je dejal oktobra 2004. Na vprašanje, kako je prišel do nekaterih arhivskih dokumentov, pa je odgovoril, da ima pač prijatelje, ki so nekoč delali v tajni službi.

Ko je LDS na volitvah 2004 pogorela in je vlado prevzel Janez Janša, naj bi prišel do Toneta Ropa, ki je pred tem za dve leti na čelu vlade nasledil Janeza Drnovška, in se mu ponudil, da o njem napiše knjigo. To je kasneje v krogu prijateljev razlagal sam Rop in dodal, da je ponudbo seveda zavrnil, poleg tega bi moral sam zbrati sponzorje za financiranje te knjige.

Čez noč liberalce

V tistem času se je Balažič začel razglašati tudi za velikega liberalca, čeprav v krog disidentskega intelektualnega Slovenskega makroekonomskega foruma (Jože P. Damijan, Sašo Polanec, Mičo Mrkaič, Arjana Brezigar, Janez Šušteršič in Igor Masten) ni sodil in nikoli ni nihče v njem prepoznal liberalca. Da bi zadevo podkrepil, se je zblížal z Mičom Mrkaičem in Radom Pezdirjem, ki sta zaslovela, ker sta v svojih kolumnah kritizirala predvsem sindikalizem in nacionalni interes. Ta nenavadna trojka, tudi pobudnica Liberalnega kluba, je hotela korak naprej. Razmišljali so o ustanovitvi Nove liberalne stranke (NLS). To je bilo v času, ko je razpadala LDS, na oblasti pa je bila prva Janševa vlada. Kasneje je seveda vse padlo v vodo, toda Balažič je veliko pridobil. Iz akademske zahtovitosti so ga mediji naredili za enega najbolj prepoznavnih političnih analitikov in poznavalcev. Pred predsedniškimi volitvami leta 2007 se je odkrito postavil na stran Danila Türka, ki da je spravljen, umirjen, neproblematičen, prepričljiv, su-

veren. Zanimivo je, da naj bi se po predsedniških volitvah začel ponujati SNS Zmaga Jelinčiča. To je v *Vročem stolu*, oddaji Vladimirja Voduška, potrdil tudi strankarski upornik Sašo Peče in dodal, da je Balažič sestavljal program stranke SNS in se ponujal za podpredsednika.

NSI kot žlahtna desnica

Okoli parlamentarnih volitev leta 2008 je bil Balažič z vsemi dokaj prijazen. Dobričal se je tudi »žlahtni« desnici, ki jo je prepoznal v stranki Nova Slovenija. V eni izmed zadnjih kolumn je zapisal, da je v lokalni trgovini srečal predsednico NSI Ljudmilo Novak. Beseda je dala besedo, Novakova se mu je zaupala, on pa je bil žalosten, ker je iz slovenskega parlamenta odšla krščanskodemokratska opcija. Izrazil je zadovoljstvo nad svojim nekdanjim študentom Matejem Toninom, ki je nov obraz v konservativnih vrstah, desnici pa je svetoval, naj konča spore in naj z mladimi naredi zdravo stranko s pokončno krščansko držo.

Toda pred volitvami je stavil na pravo, takrat Pahorjevo stran, in opravičeval politično tempirano oddajo proti Janši *Resnica o Patrii*, češ da negativna kampanja ni nič nenavadnega. Za obe podpori je bil poplačan. Novi zunanji minister Samuel Žbogar ga je vzel na MZZ za glavnega govornika ministrstva, zato je akademsko kariero obelisl na klin.

Viri z MZZ vedo povedati, da si je zelo želel postati veleposlanik. Od prvega dne naj bi »težil« ministru in razmišljal, kam bi šel. Oko je vrgel na Avstralijo, kjer je Slovenija do zdaj imela samo odpravniške poslove: Aljaža Gosnarja, Heleno Drnovšek Zorko, Bojana Bertondija, Gregorja Kozovinca, Mojco Nemec van Gorp, Jurta Gašparšiča in Zvoneta Žigona. Odločitev je bila preprosta – slovensko predstavništvo se je leta 2010 selilo v povsem nove prostore v Canberri, kjer je bila načrtovana tudi bodoča rezidenca novega veleposlanika. To je leta 2011 »z blagoslovom Pahorja in Türka postal Milan Balažič, kar pa je med nekaterimi avstralskimi Slovenci sprožilo nekaj nelagodja. Dve leti

Minister za zunanje zadeve Samuel Zbogar (levo) je Milana Balažiča promoviral v slovenskega veleposlanika v Avstraliji.

in pol so nekako živeli skupaj, do usodnega petka, 7. marca, letos.

Pedofilska afera

Nicholasa Omana so nekateri že prej videli obiskovati slovensko veleposlaništvo v Canberri na 26 Akame Circuit v četrti O'Malley, potem ko so uslužbenci že zapustili stavbo, toda nihče ni bil preveč pozoren. Balažič je moral natančno vedeti, kdo je Oman. Ko je v devetdesetih letih prejšnjega stoletja razburjal slovensko javnost, zanj so se zanimali tudi tuji organi pregona, je moral biti s tem seznanjen, saj je na MZZ vodil oddelek za analizo. Sodu je izšlo dno, ko je Oman prišel na odprtje novega slovenskega konzulata v Melbournu. Slovenska skupnost je zahtevala pojasnila, zakaj je bil povabljen tudi razvpiti pedofil. Po neprepričljivih pojasnilih je v javnost zašel seznam povabljenec, na katerem je bilo zapisano tudi ime Nicholasa Omana, Milan Balažič pa se je branil, da je slovesnost pripravil skupaj z novim častnim konzulom Derryjem Maddisonom, članom Sveta Vlade RS za Slovence po svetu Petrom Mandljem, bivšim častnim konzulom v Sydneyju Alfredom Brežnikom in predstojnikom Versko-kulturnega središča Kew, patrom Cirilom Božičem. Ugledna avstralska Slovenka Draga Gelt, tudi dobitnica najvišjega avstralskega priznanja, je napisala ostro pismo, ki ga je poslala tudi omenjenim. Kot poroča

avstralski portal Glas Slovenije, je najprej Brežnik zanikal, da bi bil kakorkoli vpleten v organizacijo dogodka. Po telefonu ga je povabil Balažič, s seznamom gostov pa je bil seznanjen štiri dni po dogodku. Podobno je zapisal tudi pater Božič, češ da lahko odgovarja samo za molitev in blagoslov konzulata, »kar je bilo opravljeno ne na lastno pobudo, ampak na povabilo organizatorja, veleposlaništva v Canberri«. Nikakor pa ni sodeloval pri organizaciji. Maddison se uradno še ni odzval, je pa Slovincem v Melbournu neuradno povedal, da po neljubem dogodku prejema precej neprijazna pisma, da je seznam gostov dobil dan pred odprtjem in da bi Omana zagotovo odstranil s sprejema, če bi vedel, kdo je. Seznam povabljenec naj bi bil poslan tudi na zunanje ministrstvo v Ljubljano.

Zahteve po odpoklicu

Neuradno smo izvedeli, da naj bi MZZ zadevo preiskovalo, čudno pa je, da zdaj v Avstraliji iščejo grešnega kozla. To naj bi bila Metka Čuk, urednica portala *The Slovenian*, bila je tudi tri leta zaposlena na veleposlaništvu v Canberri. Ona je prva opozorila, da je bil na sprejemu pedofil Oman, v enem izmed pisem, ki te dni krožijo med avstralskimi Slovenci, pa je omenila, da je bil Oman vsaj dvakrat pri Balažiču na sedežu veleposlaništva. S tem je demantirala veleposlanika, ki je za tujejezični radio SBS dejal, da je Oman imel pred časom priložnost spoznati, ampak ne po lastni izbiri. Zdaj ji veleposlaništvo in MZZ očita malodane izdajo tajnosti. Avstralski Slovenci pravijo, da bodo šli do konca. Že zdaj vse kaže na to, da zavajata tako MZZ kot veleposlanik Milan Balažič. Zato so tudi zahteve za odpoklic veleposlanika vse bolj glasne. Vprašanje pa je, ali se bo s tem končala tudi kariera Milana Balažiča. Thalerja, ki ga je pred dvajsetimi leti vzel na MZZ, je odnesla korupcijska afera, Balažiča pa utegne pedofilski. Če ne bo šlo drugače, ga bodo rojaki na drugi strani sveta lastnoročno vrnili v Slovenijo. ■

Petnajst let po osamosvojitvi je Milan Balažič trdil, da sta na začetku politične kariere skupaj z Borutom Pahorjem v zadnjem CK ZKS pomenila neželeno liberalno strujo.

Cvetober izjav Milana Balažiča

Milan Balažič je v življenju dal nešteto (predvsem političnih) izjav. Izbrali smo nekatera njegova najodmevnejša mnenja o:

... **strategiji komunistov** (Teorija in praksa, 1989): »Tu sta možni dve hkratni strategiji. Prva je ta, da ZKS sama v nekem srednjeročnem procesu organizira stabilno in načrtno pripravo na zlom partijskega monopola, in da s tem ne čaka na »druge«. In druga: dokler ti elementi monopola še vztrajajo, naj se ZKS obnaša kot vladajoča, kot da je dejansko oblastnik, kot da je suverena oblast.«

... **odcepitvi Slovenije** in možnem posredovanju JLA (Delo, april 1990): »Vojska bo ravnala po svoje, za sabo ima ustavo, ki ji omogoča posredovanje.«

Milan Balažič skozi čas: levo kot poslanec komunistov v prvem demokratično izvoljenem parlamentu (1990) in desno kot uradni govornik MZZ dvajset let kasneje.

... **osamosvojitveni vlogi Nove revije** (Mladina, oktober 2004): »V resnici je šlo za revijo, ki jo je, razen v ozkih kulturnih krogih, bral le redko kdo. Nova revija je bila zelo ezoterična. V nekem smislu bi lahko celo rekli, da je bila dvorna opozicijska partija, ker jo je ta dovoljevala in nadzorovala.«

... **Danilu Türku** (Finance, oktober 2007): »Je diplomatsko vljuden, spravljiv, umirjen, neproblematičen, prepričljiv, suveren, ne ideologizira.«

... **Branku Grimsu** (eDnevnik, maj 2008): »S tem Janšenim jurišnikom se ne strinjam v ničemer.«

... **prihodnosti Milana Kužana** (eDnevnik, maj 2008): »Sodi (...) na bodoče spomenike in znamke. Naj le uživa pokojnino čim dlje.«

... **Mateju Toninu** (Demokracija, oktober 2008): »Zadovoljen sem, ko opazim kakšnega svojega dobrega nekdanjega študenta, kot je denimo Matej Tonin, v konservativnih vrstah.«

... **zapletenih referendumih** (Finance, oktober 2009): »Zapleteno mednarodnopravno vprašanje ni najbolj primerno za ljudsko odločanje.«

... **nelegalni osamosvojitvi Slovenije** (knjiga Samostojna Slovenija, 2011): »Če je torej NATO do tlej pomagal nelegalnemu osamosvojitvi Slovenije in Hrvaške, je zdaj pričakovati, da bo obe republikli izigral in jima preprečil odcepitev.«